

LA PREGUNTA  
DEL DIA

¿Per què es dóna com a notícia allò que encara no s'ha fet, trencant la realitat del fet?

## La tribuna

## CR+ApC = nas de Cleòpatra

Argumentar amb contrafàctics és poc recomanable en el camp de les ciències socials, i la política n'és una

IAGO  
Andreu

Si el nas de Cleòpatra hagués estat més curt, avui tota el món seria diferents, deia Pascal, i el savi francès deu estar satisfet de veure com a Andorra hi ha tot un seguit de persones que tenen el temps, la paciència i la voluntat suficients per imaginar què hagués passat si el nas de l'última reina de l'alt i el baix Egipte hagués estat un nas qualsevol. I no només s'imaginarien tots aquests mons que podrien haver estat, però que no són, sinó que sobre ells fonamenten les més altisonants argumentacions i arriben a conclusions que consideren inapel·lables. Obliden, però, que tot és apel·lable, tot és discutible, excepte que el nas de Cleòpatra era el que era i que el món és el que és.

Tot va començar com un murmurí l'endemà de les eleccions i ràpidament la fal·lera es va anar estenent fins que ara ja hi ha un bon nombre de polítics d'aquest país disposats a mesurar la protuberància nasal de la faraona i a especular sobre tots els mons possibles. Jo, posats a mesurar, a Cleòpatra potser li mesuraria una altra cosa. Però bé, el cas és que cada cop són més nombroses les veus que, des del centredreta, ens recorden cada dia que Andorra no és d'esquerres perquè el PS només té el 45,03% dels vots –el 48,2% de vots d'esquerres si hi sumem els dels Verds– i que, per tant, si la Coalició Reformista i Andorra pel Canvi haguessin concorregut plegades als co-

mics, els socialdemòcrates estarien condemnats a l'oposició.

Que Andorra no és d'esquerres és un fet plausible només si acceptem com a premissa que CR i ApC –que junts sumen el 51,2% dels vots– són partits de dretes. Fins aquí, res a objectar. Ara bé, argumentar que CR i ApC units haurien guanyat les eleccions i haurien deixat el PS a l'oposició és com creure que si el nas de Cleòpatra hagués estat més curt, Roma no hauria estat un imperi i Egipte s'hauria expandit per la Mediterrània. Sabem que si el nas hagués estat un nas normal i que si CR i ApC haguessin anat junts, la història seria diferent, però concloure com de diferent hauria estat la història és una pura i simple especulació.

Perquè, posats a especular, també podríem afirmar que, si CR i ApC haguessin anat units, els resultat no hauria estat la suma de tots dos. ¿Podrien haver mantingut Ordino en mans conservadores? Potser sí, però també m'hagués agradat veure qui integrava la llista parroquial, per exemple. Especulem més: ¿algú creu que algunes persones o partits que han donat suport a ApC a Encamp, a Sant Julià i a Escaldes haurien donat suport a unes llistes amb notable presència liberal? ¿Algú pensa que els resultats de París a Encamp i d'Aleix a Escaldes són obra i mèrit exclusiu de la dreta?

DAVANT DE totes les especulacions que menen a la conclusió que la dreta unida mai no serà vençuda tinc la mateixa sensació que quan, durant la darrera legislatura, escoltava aquells que ens recordaven que els vots nacionals de PS i Renovació Democràtica el 2005 van superar els del PLA. ¿I? ¿Anaven sepa-



NOE

rats, oi? No sabem què hauria passat si haguessin anat junts, potser la gent que va votar Garcia no hagués votat Bartumeu... o sí, i a més potser haguessin atret més sufragis gràcies a l'efecte del vot útil.

Els mons possibles són infinits, però la realitat només és una: el PS ha guanyat les eleccions amb el 45,03% dels vots, seguit de CR, amb el 32,34% i d'ApC, amb el 18,86%. No hi ha majoria absoluta i si algú pensa que CR i ApC han de fer front comú contra els socialdemòcrates que ho digui, hi té tot el dret, però que no ho argumenti amb el conte de la lletera.

Basar les nostres conclusions, els nostres arguments i els nostres càlculs en el que podria haver passat si... és argumentar amb contrafàctics, un mètode ja de per si arriscat en el camp de les ciències exactes i naturals i del tot inadmissible en el camp de les ciències socials, i la política té molt poc a veure amb les matemàtiques. En política, com en totes les ciències socials, no es pot alterar una variable i pretendre mantenir la

resta de variables constants. I no ho dic jo, ho diu Stuart Mill que, per cert, és un dels pares del pensament liberal. I això, alterar una variable i exigir que la resta de variables es quedin exactament igual, és el que fan tots aquells que diuen que el 26 d'abril del 2009 l'esquerra hauria perdut les eleccions si CR i ApC haguessin anat de bracet. Obvien, a més, que el 26 d'abril del 2009 ja no tornaria, de la mateixa manera que Cleòpatra no tornarà a néixer. Això sí, si tornés a néixer ho faria amb el mateix nas perquè, si no, ja no seria Cleòpatra.

Argumentar amb contrafàctics no solament és dolent de portes enfora, sinó que també pot ser perjudicial de portes endins. Quan el centredreta fia el seu futur en els resultats ignorats d'una unió no assajada està cometent un greu error, perquè l'important no és guanyar les eleccions, sinó tenir una majoria social. Una majoria social que des del centredreta es reivindica a totes les parroquies amb l'excepció d'Andorra la Vella. I jo aquí em permeto posar

en dubte que els resultats de les llistes parroquials d'ApC d'Escaldes i Encamp siguin patrimoni de la dreta. El 2005, amb només dues llistes territorials, l'Alternativa va guanyar en aquestes dues parroquies. I ¿què s'ha fet en aquests quatre anys des del Govern liberal per recuperar aquesta majoria social? ¿Què s'ha fet per evitar que el PS aconseguís els 14 vots que li van faltar per fer el sorpasso a Ordino fa quatre anys?

ÉS AQUESTA la reflexió que, en la meua modesta opinió, el centredreta hauria de fer. I em consta que ja n'hi ha que l'estan fent perquè un partit que aspira a governar ha d'aspirar a tenir la majoria social, també a Andorra la Vella. Si analitzem les majories absolutes liberals de 1997 i 2001, veurem que Canillo i Ordino, per exemple, eren la cireteta del pastís de la victòria, un pastís cuinat a la capital i Escaldes, tal com no podia ser d'una altra manera.

Entre els que, des del centredreta, fan aquesta reflexió, també n'hi ha que han arribat a la conclusió que si CR i ApC es fusionessin naixeria automàticament un tercer partit. Això també és, és clar, pura especulació, però és que pensar que CR i ApC es poden unir, especialment a Ordino, és com creure que Octavi August i Marc Antoni podien haver fet les paus i que Roma podia tenir dos cèsars. Potser si Cleòpatra s'hagués avingut al ménage a trois... Tal vegada la qüestió rau en el fet que els encants de Cleòpatra no residien en el seu nas i mentre alguns s'entretenen a mesurar-lo i a pensar què hagués passat si hagués estat un centímetre més curt, els altres guanyen les eleccions. ■

<http://iagandreu.blogspot.com>